
Dokument na rokovanie

A9-0258/2021

27.7.2021

SPRÁVA

o úlohe rozvojovej politiky v reakcii na stratu biologickej diverzity v
rozvojových krajinách a v kontexte plnenia Agendy 2030
(2020/2274(INI))

Výbor pre rozvoj

Spravodajkyňa: Michèle Rivasi

OBSAH

	strana
NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU	3
INFORMÁCIE O PRIJATÍ V GESTORSKOM VÝBORE	23
ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN V GESTORSKOM VÝBORE	24

NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU

o úlohe rozvojovej politiky v reakcii na stratu biologickej diverzity v rozvojových krajinách a v kontexte plnenia Agendy 2030 (2020/2274(INI))

Európsky parlament,

- so zreteľom na Medzinárodnú úniu na ochranu prírody,
- so zreteľom na Dohovor OSN o biologickej diverzite z roku 1992 (DBD) a na nadchádzajúce 15. zasadnutie konferencie zmluvných strán (COP15),
- so zreteľom na Medzinárodnú zmluvu o rastlinných genetických zdrojoch pre výživu a poľnohospodárstvo,
- so zreteľom na Deklaráciu OSN o právach pôvodného obyvateľstva z roku 2007,
- so zreteľom na Deklaráciu OSN o právach roľníkov a ostatných osôb pracujúcich vo vidieckych oblastiach z roku 2018,
- so zreteľom na osobitnú správu Medzivládneho panelu OSN o zmene klímy (IPCC) o zmene klímy a pôde z roku 2019,
- so zreteľom na osobitnú správu IPCC o oceánoch a kryosfére v meniacej sa klíme z roku 2019,
- so zreteľom na globálnu hodnotiacu správu o biodiverzite a ekosystémových službách Medzivládnej vedecko-politickej platformy pre biodiverzitu a ekosystémové služby (IPBES) z roku 2019,
- so zreteľom na správu zo seminára IPBES o biodiverzite a pandémiách z 29. októbra 2020,
- so zreteľom na správu osobitnej spravodajkyne OSN pre práva pôvodného obyvateľstva predloženú Valnému zhromaždeniu OSN v roku 2016,
- so zreteľom na Dohovor č. 169 Medzinárodnej organizácie práce (MOP) o domorodom a kmeňovom obyvateľstve z roku 1989,
- so zreteľom na 5. globálny výhľad v oblasti biodiverzity sekretariátu Dohovoru o biologickej diverzite z 15. septembra 2020,
- so zreteľom na samit OSN o biodiverzite z 30. septembra 2020,
- so zreteľom na Agendu 2030 pre udržateľný rozvoj a na ciele udržateľného rozvoja OSN,
- so zreteľom na Dohovor Organizácie Spojených národov o morskom práve,

- so zreteľom na vyhlásenie z Cancúnu o podpore udržateľného pastierstva a živočíšnej výroby na zachovania biodiverzity na trávnatých porastoch a pasienkoch, ktoré 14. decembra 2016 vydala konferencia zmluvných strán COP13 Dohovoru o biologickej diverzite,
- so zreteľom na správu expertov na vysokej úrovni pre potravinovú bezpečnosť a výživu Výboru pre svetovú potravinovú bezpečnosť (CFS) z júla 2019 s názvom Agroekologické a iné inovatívne prístupy pre udržateľné poľnohospodárstvo a potravinové systémy, ktoré prispievajú k lepšej potravinovej bezpečnosti a výžive,
- so zreteľom na správu FAO o stave poznatkov o biodiverzite pôdy – stav, výzvy a možnosti, ktorá bola uverejnená v roku 2020,
- so zreteľom na Dohovor o medzinárodnom obchode s ohrozenými druhmi voľne žijúcich živočíchov a rastlín (CITES) a Dohovor o ochrane sťahovavých druhov voľne žijúcich živočíchov (CMS),
- so zreteľom na globálnu analýzu organizácie Front Line Defenders (Obhajcovia v prvej línii) za rok 2020,
- so zreteľom na zjednodušenie európskych ukazovateľov biodiverzity (Streamlining European Biodiversity Indicators (SEBI)) 2020, ktoré vydala Európska environmentálna agentúra,
- so zreteľom na spoločné oznámenie Komisie a vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku z 9. marca 2020 s názvom Na ceste ku komplexnej stratégii pre Afriku (JOIN(2020)0004),
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 24. februára 2021 s názvom Vytváranie Európy odolnej proti zmene klímy – nová stratégia EÚ pre adaptáciu na zmenu klímy (COM(2021)0082),
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 20. mája 2020 s názvom Stratégia „z farmy na stôl“ – v záujme spravodlivého, zdravého potravinového systému šetrného k životnému prostrediu (COM(2020)0381),
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 25. mája 2020 s názvom Stratégia EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2030 – Prinavrátanie prírody do našich životov (COM(2020)0380),
- so zreteľom na odporúčanie Komisie 2013/396/EÚ z 11. júna 2013 o spoločných zásadách pre mechanizmy kolektívneho uplatňovania nárokov na prikázanie zdržania sa určitého konania a na náhradu škody v členských štátoch v súvislosti s porušením práv vyplývajúcich z práva Únie¹,
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 23. júla 2019 o posilnení opatrení EÚ na ochranu a obnovu svetových lesov (COM(2019)0352) a na následné závery Rady,
- so zreteľom na závery Rady z 15. mája 2017 o pôvodnom obyvateľstve,

---

¹ [Ú. v. EÚ L 201, 26.7.2013, s. 60.](#)

- so zreteľom na nový Európsky konsenzus o rozvoji z roku 2017,
  - so zreteľom na akčný plán EÚ pre vynútiteľnosť práva, správu a obchod v lesnom hospodárstve prijatý v novembri 2003,
  - so zreteľom na hĺbkovú analýzu o obchode a biodiverzite, ktorú uverejnilo generálne riaditeľstvo pre vonkajšie politiky v júni 2020²,
  - so zreteľom na preskúmanie stratégie EÚ v oblasti biodiverzity v polovici trvania³,
  - so zreteľom na hĺbkovú analýzu s názvom The link between biodiversity loss and the increasing spread of zoonotic diseases (Súvislosť medzi stratou biodiverzity a rastúcim šírením zoonotických ochorení), ktorú uverejnilo generálne riaditeľstvo pre vnútorné politiky v decembri 2020⁴,
  - so zreteľom na svoje uznesenie z 3. júla 2018 o porušovaní práv pôvodného obyvateľstva vo svete vrátane zaberania pôdy⁵,
  - so zreteľom na štúdiu s názvom Indigenous peoples, extractive industries and human rights (Pôvodné obyvateľstvo, ťažobný priemysel a ľudské práva), ktorú uverejnilo generálne riaditeľstvo pre vonkajšie politiky v septembri 2014⁶,
  - so zreteľom na hĺbkovú analýzu s názvom Challenges for environmental and indigenous peoples' rights in the Amazon region (Výzvy v oblasti environmentálnych práv a práv pôvodného obyvateľstva v oblasti Amazónie), ktorú uverejnilo generálne riaditeľstvo pre vonkajšie politiky v júni 2020⁷,
  - so zreteľom na svoje uznesenie z 22. októbra 2020 s odporúčaniami Komisie o právnom rámci EÚ na zastavenie a zvrátenie globálneho odlesňovania, za ktoré je zodpovedná EÚ⁸,
  - so zreteľom na Európsku zelenú dohodu,
  - zo zreteľom na článok 54 rokovacieho poriadku,
  - so zreteľom na správu Výboru pre rozvoj (A9-0258/2021),
- A. keďže živobytie približne 70 % chudobných ľudí na svete priamo závisí od biologickej diverzity;
- B. keďže k strate biodiverzity dochádza väčšinou v rozvojových krajinách;
- C. keďže biodiverzita je aj naďalej kľúčovým zdrojom pre vývoj liekov;

² [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2020/603494/EXPO_IDA\(2020\)603494_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2020/603494/EXPO_IDA(2020)603494_EN.pdf)

³ https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/communication-annex-eu-biodiversity-strategy-2030_en.pdf a https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-8-2016-0034_SK.html

⁴ [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2020/658217/IPOL_IDA\(2020\)658217_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2020/658217/IPOL_IDA(2020)658217_EN.pdf)

⁵ Ú. v. EÚ C 118, 8.4.2020, s. 15.

⁶ [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2014/534980/EXPO_STU\(2014\)534980_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2014/534980/EXPO_STU(2014)534980_EN.pdf)

⁷ [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2020/603488/EXPO_IDA\(2020\)603488_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2020/603488/EXPO_IDA(2020)603488_EN.pdf)

⁸ Prijaté texty, P9_TA(2020)0285.

- D. keďže z najkomplexnejšieho celosvetového odhadu vyplýva, že ekosystémové služby predstavujú prínos vo výške 125 – 140 miliárd USD ročne, t. j. viac ako jeden a pol násobok celosvetového HDP⁹;
- E. keďže biodiverzita je ovplyvnená zmenou klímy a zároveň významne prispieva k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu prostredníctvom ekosystémových služieb, ktoré podporuje;
- F. keďže v nadväzujúcich desaťročiach sa očakáva úbytok biodiverzity a ekosystémových služieb, pričom sa predpokladá zvýšenie ponuky a dopytu po materiáloch pochádzajúcich z prírodných zdrojov s aktuálnou trhovou hodnotou (potraviny, krmivá, drevo a bioenergia);
- G. keďže medzi hlavné faktory, ktoré majú negatívny dosah na suchozemskú, morskú a inú vodnú biodiverzitu, patrí úbytok a roztrieštenosť biotopov (najmä v dôsledku rozširovania a intenzifikácie poľnohospodárstva), nadmerné využívanie prírodných zdrojov (napr. rýb), znečistenie, invázne nepôvodné druhy a zmena klímy;
- H. keďže podľa globálnej hodnotiacej správy IPBES z roku 2019 o biodiverzite a ekosystémových službách sa väčšina cieľov z Aiči v oblasti biodiverzity do roku 2020 nespĺnila;
- I. keďže správa Svetového ekonomického fóra o globálnych rizikách 2020 označila environmentálne riziká za najväčšie systémové riziká pre naše globálne hospodárstvo;
- J. keďže OECD odhaduje finančné toky potenciálne škodlivé pre biodiverzitu na 500 miliárd USD ročne (na základe dotácií na fosílna palivá a poľnohospodárstvo), čo je rádovo desaťkrát viac ako celosvetové finančné toky na ochranu a udržateľné využívanie biodiverzity, a keďže náklady na nečinnosť v oblasti straty biodiverzity sú vysoké a očakáva sa, že sa zvýšia¹⁰;
- K. keďže IPBES uvádza, že zmena využívania pôdy, rozširovanie poľnohospodárstva a urbanizácia sú zodpovedné za viac ako 30 % objavujúcich sa nákaz;
- L. keďže nedávne štúdie ukazujú, že v dôležitých oblastiach ochrany biodiverzity na svete žije 1,65 až 1,87 miliardy pôvodných obyvateľov, miestnych komunít a obyvateľov afrického pôvodu; keďže z ďalšieho zistenia vyplýva, že 56 % ľudí žijúcich v dôležitých oblastiach ochrany biodiverzity sa nachádza v krajinách s nízkymi príjmami a nižšími strednými príjmami; keďže len 9 % žije v krajinách s vysokými príjmami; keďže podľa Iniciatívy pre práva a zdroje táto skutočnosť poukazuje na neprimeraný vplyv ochrany na globálny Juh;
- M. keďže existujú vedecké dôkazy o zložitom prepojení medzi stratou biodiverzity a rastúcim rizikom zoonotických chorôb, ako je COVID-19;

---

⁹Biodiverzity: *Finance and the Economic and Business Case for Action (Biodiverzita: finančné, ekonomické a obchodné dôvody na prijatie opatrení)*. Zhrnutie a súhrna správa, Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD), máj 2019, s. 7.

¹⁰Biodiverzity: *Finance and the Economic and Business Case for Action (Biodiverzita: finančné, ekonomické a obchodné dôvody na prijatie opatrení)*. Zhrnutie a súhrn správa, OECD, máj 2019.

- N. keďže pôvodné obyvateľstvo a miestne komunity sú z hľadiska svojich základných potrieb a živobytia vo veľkej miere závislé od pôdy, prírodných zdrojov a ekosystémov, pričom treba zohľadniť skutočnosť, že ich nízka životná úroveň a vylúčenie z politického a hospodárskeho života môžu znamenať zásadné konflikty týkajúce sa využívania prírodných zdrojov a majetkových práv k pôde;
- O. keďže tradičné pôvodné územia pokrývajú asi 22 % celosvetového zemského povrchu a nachádza sa na nich 80 % biodiverzity planéty;
- P. keďže chránené oblasti majú potenciál chrániť biodiverzitu v prospech celého ľudstva, no v niektorých prípadoch sa spájajú aj s rozsiahlym porušovaním ľudských práv pôvodného obyvateľstva a miestnych komunit;
- Q. keďže pôvodné obyvateľstvo naďalej patrí k tým najchudobnejším ľuďom a keďže jedným z hlavných problémov, ktorým čelia pôvodní obyvatelia na celom svete, je získanie uznania kolektívneho vlastníctva pôdy ich predkov, najmä ak sa táto pôda nachádza v oblastiach, ktoré boli vyhlásené za chránené územia;
- R. keďže sa odhaduje, že 50 % chránených oblastí na celom svete bolo zriadených na územiach, ktoré tradične obývajú a využívajú pôvodní obyvatelia, a keďže tento podiel je najvyšší na americkom kontinente, pričom v Strednej Amerike je možno vyšší ako 90 %;
- S. keďže nedostatočné uznanie zvykových pozemkových práv pôvodných obyvateľov a komunit vytvára riziko zaberania pôdy, čím ohrozuje ich živobytie a schopnosť reagovať na zmenu klímy alebo stratu biodiverzity;
- T. keďže osobitná spravodajkyňa OSN pre práva pôvodného obyvateľstva označila ťažobný priemysel za hlavný zdroj konfliktov a násillia na územiach pôvodného obyvateľstva;
- U. keďže podľa globálnej analýzy Front Line Defenders z roku 2020 bolo v roku 2020 zavraždených najmenej 331 obhajcov ľudských práv, z ktorých 69 % tvorili environmentálni obhajcovia a 26 % obhajcovia, ktorí sa venovali konkrétne právam pôvodného obyvateľstva;
- V. keďže EÚ má v úmysle presadiť cieľ, aby sa v rámci Dohovoru o biologickej diverzite chránilo aspoň 30 % biodiverzity;
- W. keďže čoraz viac výskumných prác ukazuje, že pôvodné obyvateľstvo a miestne komunity majú kľúčové znalosti a zohrávajú kľúčovú úlohu pri udržateľnom riadení prírodných zdrojov a ochrane biodiverzity, ako aj pri zlepšovaní živobytia na vidieku a zvyšovaní odolnosti miestnych obyvateľov a komunit; keďže globálne ciele v oblasti biodiverzity nemožno dosiahnuť bez uznania a rešpektovania práv pôvodného obyvateľstva a miestnych komunit;
- X. keďže EÚ predložila v rámci Európskej zelenej dohody pevné ekologické záväzky a ciele, ale celková ekologická stopa EÚ zostáva vysoká, čo má negatívne dôsledky na životné prostredie v rozvojových krajinách; keďže cieľom stratégie EÚ v oblasti biodiverzity je dosiahnuť do roku 2050 situáciu, v ktorej budú všetky svetové ekosystémy obnovené, odolné a primerane chránené, a vyjadruje odhodlanie plniť cieľ

ukončiť do roku 2050 v súlade s Agendou 2030 pre udržateľný rozvoj, vymieranie druhov zapríčinené ľudskou činnosťou, pričom sa bude riadiť medzigeneračnou zodpovednosťou a zásadou rovnosti vrátane dodržiavania práv a plnej a účinnej účasti pôvodného obyvateľstva a miestnych komunít; keďže stratégia EÚ a jej členských štátov na podporu rozvojových krajín by mala byť navrhnutá tak, aby predvídala účinky zmeny klímy a straty biodiverzity;

- Y. keďže biodiverzita má zásadný význam pre potravinovú bezpečnosť, dobré životné podmienky ľudí a rozvoj na celom svete; keďže medzi prínosy, ktoré ľudia získavajú z ekosystémov, patrí okrem iného čistenie vody a ovzdušia, kontrola škodcov a chorôb, opelenie plodín, úrodnosť pôdy, genetická rozmanitosť, zásobovanie sladkou vodou, ochrana pred povodňami, sekvestrácia uhlíka a odolnosť voči zmene klímy; keďže v lesoch sa nachádza viac ako 75 % svetovej suchozemskej biodiverzity a od lesných zdrojov závisí obživa viac ako 25 % svetovej populácie; keďže pandémia ochorenia COVID-19 poukázala na oblasti nerovnosti medzi agropotravinárskymi systémami a na nevyhnutnosť prispôsobiť a zlepšiť udržateľnú produkciu drobných poľnohospodárov v rozvojových krajinách, transformovať agropotravinárske systémy a preorientovať poľnohospodárstvo na udržateľnosť klímy;
- Z. keďže osobitná správa IPCC o zmene klímy a pôde z 8. augusta 2019 ukazuje, že pôvodné obyvateľstvo sa dlhodobo prispôsobuje premenlivosti klímy, na čo využíva svoje tradičné znalosti, ktoré zvyšujú jeho odolnosť;
- AA. keďže osobitná správa IPCC o oceánoch a kryosfére v meniacej sa klíme z 24. septembra 2019 rovnako poskytuje dôkazy o výhodách kombinovania vedeckých poznatkov s miestnymi poznatkami a s poznatkami pôvodných obyvateľov v záujme zabezpečenia odolnosti;
- AB. keďže článok 8 písm. j) Dohovoru o biologickej diverzite zaväzuje štáty, ktoré sú jeho zmluvnými stranami dohovoru, rešpektovať a zachovávať znalosti, inovácie a postupy pôvodných a miestnych komunít, ktoré sú dôležité pre ochranu a udržateľné využívanie biologickej diverzity; keďže však Dohovor o biologickej diverzite neobsahuje výslovné uznanie ľudských práv pôvodného obyvateľstva;
- AC. keďže Organizácia OSN pre výživu a poľnohospodárstvo (FAO) odhaduje, že na celom svete došlo k strate približne 75 % genetickej diverzity rastlín, pričom 75 % svetových potravín sa v súčasnosti produkuje len z 12 druhov rastlín a piatich druhov zvierat, čo predstavuje vážne riziko pre celosvetovú potravinovú bezpečnosť;
- AD. keďže strata genetickej diverzity, najmä nahradzovanie miestnych, dobre prispôsobených plemien, zvyšuje zraniteľnosť voči škodcom, chorobám a zmenám životného prostredia vrátane zmeny klímy; keďže globalizácia trhu v poľnohospodárstve je posilňujúcou hnacou silou takejto erózie poľnohospodárskej biodiverzity, čo znamená menšiu schopnosť inovovať a prispôsobiť sa zmene klímy;
- AE. keďže podľa odhadov spôsobuje 30 % hrozieb, ktorým sú vystavené druhy na celom svete, medzinárodný obchod;
- AF. keďže okrem medzinárodného obchodu môže degradáciu a ničenie biodiverzity v krajinách so slabými inštitúciami a environmentálnymi predpismi urýchliť aj nezákonné obchodovanie s voľne žijúcimi druhmi a nezákonné obchodovanie s drevom a

surovinami;

- AG. keďže oceány sú obrovské zásobárne biodiverzity a primárny regulátor globálnej klímy; keďže ich ochrana je rozhodujúca pre udržateľný rozvoj a odstránenie chudoby, pretože poskytuje udržateľné živobytie a potravinovú bezpečnosť miliardám ľudí; keďže znečisťovanie morských ekosystémov plastmi je celosvetový aj miestny problém, ktorý môže mať vážne dôsledky pre voľne žijúce živočíchy, hospodárske činnosti a ľudské zdravie v rozvojových krajinách; keďže rozsah tohto znečistenia sa výrazne podceňuje a pretrvávajú medzery v poznatkoch, najmä pokiaľ ide o vplyv na pobrežnú pôdu a komunity; keďže podľa nedávnej správy Programu OSN pre životné prostredie s názvom Neglected: Environmental Justice Impacts of Marine Litter and Plastic Pollution (Zanedbávané: Vplyv morského odpadu a plastového znečistenia na environmentálnu spravodlivosť), takýto odpad a znečistenie majú neprimeraný vplyv na zraniteľné osoby, ohrozujú plné a účinné uplatňovanie ľudských práv a predstavujú významné prekážky pri dosahovaní cieľov udržateľného rozvoja;
- AH. keďže stratégia EÚ v oblasti biodiverzity sa zaväzuje k spravodlivému a rovnocennému rozdeleniu prínosov využívania genetických zdrojov súvisiacich s biodiverzitou a k podpore podporného rámca s využitím výskumných, inovačných a technologických nástrojov;
- AI. keďže trestné činy proti životnému prostrediu, ktorých hodnotu Program OSN pre životné prostredie a Interpol odhadli až na dvojnásobok celosvetového rozpočtu na pomoc, urýchľujú stratu biodiverzity a zmenu klímy, najmä v dôsledku trestných činov v lesnom hospodárstve;
- AJ. keďže lokality s vysokou biodiverzitou a oblasti postihnuté chudobou sa prekrývajú, keďže väčšina oblastí, ktoré si naliehavo vyžadujú ochranu sú problémové z hľadiska ochrany, sa nachádza v krajinách s vysokým výskytom chudoby a potravinovej neistoty;
- AK. keďže Maldivská republika vo svojom vyhlásení z 3. decembra 2019 vyzvala na zmenu Rímskeho štatútu Medzinárodného trestného súdu s cieľom dosiahnuť uznanie trestných činov, ktoré by predstavovali ekocídu;
- AL. keďže IPBES uvádza, že hodnota medzinárodného legálneho obchodu s voľne žijúcimi druhmi sa od roku 2005 zvýšila o 500 % a od 80. rokov 20. storočia o 2 000 %¹¹;
- AM. keďže EÚ je jedným z najväčších svetových dovozcov voľne žijúcich druhov a produktov súvisiacich s voľne žijúcimi druhmi;
- AN. keďže celosvetové nezákonné obchodovanie s voľne žijúcimi druhmi je jednou z najziskovejších foriem organizovanej cezhraničnej trestnej činnosti;
- AO. keďže za predpokladu, že situácia sa nezmení, sa očakáva/možno očakávať, že ...podľa vývoja za nezmenených okolností sa očakáva, že zmena klímy zníži do roku 2100 biomasu rýb o 30 až 40 % v niektorých tropických regiónoch a bude mať výrazný vplyv na morskú biodiverzitu; keďže krajiny v týchto oblastiach sú vo veľkej miere závislé od rybolovu, ale chýbajú im sociálne a finančné zdroje, aby sa mohli prispôsobiť a pripraviť na budúcnosť;

---

¹¹ Seminár IPBES o biodiverzite a pandémiách, Správa z workshopu, 2020, s. 23.

- AP. keďže Medzinárodná únia na ochranu prírody presadzuje, aby sa do roku 2020 aspoň 30 % všetkých morských biotopov transformovalo na sieť prísne chránených morských chránených oblastí;
- AQ. keďže nezákonný, nenahlásený a neregulovaný rybolov ohrozuje udržateľnosť celosvetových morských zdrojov tým, že prispieva k ich nadmernému využívaniu;
1. je znepokojený skutočnosťou, že strata biodiverzity a ekosystémových služieb oslabuje pokrok pri plnení približne 80 % posudzovaných cieľov udržateľného rozvoja; vyzýva EÚ, aby pokračovala v úsilí o zníženie svojej celosvetovej stopy v oblasti biodiverzity a aby ju zosúladiť s hranicami možností planéty;
  2. poukazuje na to, že živobytie takmer polovice ľudskej populácie je priamo závislé od prírodných zdrojov, a mnohí z najzraniteľnejších a najchudobnejších ľudí sú pri uspokojovaní svojich každodenných existenčných potrieb priamo závislí od biodiverzity; zdôrazňuje preto, že strata biodiverzity by mohla zvýrazniť nerovnosť a marginalizáciu najzraniteľnejších ľudí tým, že obmedzí ich prístup k zdravému životu a ich slobodu výberu a konania; pripomína, že biodiverzitu ohrozuje zmena klímy, ktorá zhoršuje zraniteľnosť týchto ľudí a oslabuje ich základné práva a dôstojnosť; zastáva názor, že rozvojové krajiny treba podporovať pri vytváraní a vykonávaní účinných politík v oblasti zmierňovania zmeny klímy a adaptácie na ňu;
  3. vyzýva EÚ, aby s cieľom znížiť tlak na biodiverzitu na celom svete komplexne riešila základné príčiny straty biodiverzity a začlenila povinnosti týkajúce sa ochrany, udržateľného využívania zdrojov a obnovy ekosystémov do svojej vonkajšej politiky rozvojovej spolupráce a partnerstiev v súlade so zásadou súdržnosti politík v záujme rozvoja;
  4. pripomína, že udržateľný rozvoj si vyžaduje dosiahnutie dobrej rovnováhy medzi hospodárskym, sociálnym a environmentálnym rozmerom; pripomína tiež, že zachovanie, udržateľné využívanie a obnova biodiverzity sú nevyhnutné na dosiahnutie mnohých cieľov rozvojovej politiky vrátane ľudského zdravia, zmierňovania zmeny klímy a adaptácie na ňu, včasného varovania, znižovania rizika katastrof, bezpečnosti vody, potravín a výživy, rozvoja vidieka a tvorby pracovných miest, udržateľného využívania lesov, poľnohospodárskych ekosystémov a vytvárania alebo zachovávanía odolných potravinových systémov; pripomína, že škodlivé účinky degradácie ekosystémov v neprimeranej miere znášajú chudobní, najmä ženy a mladí ľudia, ako aj pôvodné obyvateľstvo a iné komunity závislé od prírodných zdrojov;
  5. zdôrazňuje, že EÚ je zodpovedná aj za ochranu biodiverzity na celom svete a udržateľné využívanie biologickej diverzity; zdôrazňuje, že ciele a úlohy EÚ v oblasti biodiverzity by mali vychádzať zo spoľahlivých vedeckých poznatkov a byť plne začlenené do vonkajšej činnosti EÚ, najmä do pôsobnosti stratégií a dohôd o partnerstve vrátane dohôd o rybolove s rozvojovými krajinami; trvá na tom, aby sa v týchto krajinách zintenzívnilo úsilie o zachovanie a obnovu, najmä na regionálnej úrovni;
  6. pripomína zodpovednosť EÚ a tretích rozvinutých krajín za stratu biodiverzity na celosvetovej úrovni; vyzýva EÚ, aby zintenzívnila finančnú a technickú podporu rozvojovým krajinám na celom svete s cieľom dosiahnuť nové globálne ciele, bojovať proti environmentálnej trestnej činnosti a riešiť príčiny straty biodiverzity;

7. zdôrazňuje povinnosť štátov chrániť a udržateľne spravovať prírodné ekosystémy a ekosystémy bohaté na biodiverzitu, a chrániť ľudské práva a majetkové práva k pôde pôvodného obyvateľstva a miestnych komunít a obyvateľov afrického pôvodu, ktorých prežitie závisí od týchto ekosystémov;
8. vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby do Charty základných práv Európskej únie doplnili uznanie práva na bezpečné, čisté, zdravé a udržateľné životné prostredie, podporili celosvetové uznanie tohto práva ako jedného z ľudských práv a podporili zakotvenie komplexnej ochrany a obrany prírody, biodiverzity a ekosystémov ako základu pre život, a uznali tak vzájomnú závislosť a právo všetkých ľudí vrátane budúcich generácií na prírodu, a to najmä presadzovaním prísnych noriem transparentnosti, účasti verejnosti a prístupu k spravodlivosti v súlade s Aarhuským dohovorom a medzinárodným právom; v tejto súvislosti a vzhľadom na to, že k najväznejším škodám na ekosystémoch dochádza v rozvojových krajinách, považuje za potrebné bojovať proti všetkým formám environmentálnych škôd na ekosystémoch, a to aj vo všetkých tretích krajinách, s ktorými EÚ spolupracuje, a v prostrediach, od ktorých závisia chudobní obyvatelia sveta, a v prípade potreby preskúmať význam uznania a záujem o uznanie práv na prírodu;
9. je hlboko znepokojený veľkým nedostatkom údajov, ukazovateľov a financií potrebných na zastavenie straty biodiverzity a nezrovnalosťami vo vykazovaní a sledovaní financovania v oblasti biodiverzity; pripomína, že stanovenie konkrétnych, merateľných a kvantitatívnych cieľov a ukazovateľov pre rámec na obdobie po roku 2020 je nevyhnutné, aby sa zlepšila schopnosť monitorovať pokrok;
10. víta africkú iniciatívu Veľký zelený múr a vyzýva Komisiu, aby tento projekt podporila;
11. vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby zintenzívnili úsilie o lepšie posúdenie a ocenenie biodiverzity a ekosystémových služieb a začlenenie týchto hodnôt do rozhodovania;
12. víta skutočnosť, že Nástroj susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce (NDICI) – Globálna Európa prispeje k celkovému cieľu viacročného finančného rámca (VFR) v oblasti biodiverzity; zdôrazňuje, že plánovanie, kontrola a monitorovanie NDICI – Globálna Európa sú kľúčové pre plnenie globálnych cieľov EÚ v oblasti biodiverzity; pripomína, že NDICI – Globálna Európa by mal prispieť k napĺňaniu ambície poskytnúť 7,5 % ročných výdavkov v rámci VFR na ciele v oblasti biodiverzity v roku 2024 a 10 % ročných výdavkov v rámci VFR na ciele v oblasti biodiverzity od roku 2026; žiada, aby sa v rámci výdavkov a programov EÚ účinne uplatňovala zásada „nespôsobiť významnú škodu“; vyzýva na posilnenie rámca pre podávanie správ a monitorovanie vonkajšej politiky EÚ v oblasti biodiverzity, okrem iného prostredníctvom podrobných ustanovení o cieľoch a ukazovateľoch v oblasti biodiverzity; v širšom zmysle vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby podporovali výskum a inovácie v oblasti zachovania a ochrany biodiverzity, ako aj agroekologické riešenia na dosiahnutie kľúčových prínosov z hľadiska rozvoja, a tým pomohli pri plnení cieľov udržateľného rozvoja;
13. vyjadruje poľutovanie nad tým, že rozpočet EÚ na vonkajšiu činnosť na podporu politiky v oblasti biodiverzity je v porovnaní s rozpočtom vyčleneným na politiky v oblasti zmeny klímy naďalej výrazne nižší; požaduje účinné zvýšenie finančných prostriedkov na ochranu biodiverzity v súlade s dohodou o VFR a technickú pomoc pri rozvoji ďalších nástrojov na mobilizáciu zdrojov s cieľom reagovať na globálne

záväzky v oblasti biodiverzity; zdôrazňuje, že v súlade s Agendou 2030 a príslušnými medzinárodnými dohovormi a záväzkami je potrebné sledovať, oznamovať a postupne rušiť dotácie, ktoré škodia životnému prostrediu, a smerovať ich na činnosti šetrné k biodiverzite; žiada, aby sa významná časť oficiálnej rozvojovej pomoci EÚ venovanej opatreniam v oblasti klímy zamerala na podporu sprievodných prínosov ochrany biodiverzity pri zmierňovaní zmeny klímy a prispôsobovaní sa tejto zmene;

14. vyzýva EÚ, aby prijala zákon o povinnej náležitej starostlivosti, na základe ktorého by spoločnosti a subjekty, ktoré ich financujú, priamo zodpovedali za to, aby ich dovoz nebol spojený s porušovaním ľudských práv, ako je zaberanie pôdy a zhoršovanie životného prostredia (vrátane odlesňovania a straty biodiverzity); v širšom zmysle vyzýva EÚ, aby od obchodných a finančných inštitúcií vyžadovala, aby zvýšili svoje záväzky v oblasti biodiverzity, napríklad prostredníctvom prísnych a záväzných ustanovení o posudzovaní vplyvu, riadení rizík, zverejňovaní informácií a požiadaviek na externé podávanie správ; vyzýva OECD, aby vypracovala súbor praktických opatrení v oblasti náležitej starostlivosti a biodiverzity s cieľom podporiť úsilie podnikov;
15. víta odhodlanie Komisie vypracovať legislatívny návrh o povinnej náležitej starostlivosti podnikov v oblasti ľudských práv a životného prostredia v rámci ich dodávateľských reťazcov; odporúča, aby tento legislatívny návrh podporoval a uľahčoval vývoj spoločných metodík merania vplyvu na životné prostredie a zmenu klímy; zdôrazňuje význam účinných, zmysluplných a informovaných konzultácií so všetkými dotknutými alebo potenciálne dotknutými zainteresovanými stranami, ako sú obhájcovia ľudských práv a životného prostredia, občianska spoločnosť, odbory a pôvodné obyvateľstvo a miestne komunity; vyjadruje poľutovanie nad vážnymi nedostatkami pri uplatňovaní rámca OSN „chrániť, rešpektovať a naprávať“ a hlavných zásad v oblasti podnikania a ľudských práv, pokiaľ ide o práva pôvodného obyvateľstva, ako aj o práva na pôdu; opätovne vyzýva EÚ, aby sa konštruktívne zapojila do práce Rady OSN pre ľudské práva na medzinárodnom právne záväznom nástroji na reguláciu činností nadnárodných spoločností a iných obchodných podnikov v rámci medzinárodného práva v oblasti ľudských práv, ktorý by mal zahŕňať osobitné normy na ochranu pôvodného obyvateľstva;
16. opakuje svoju požiadavku, aby Komisia urýchlene predložila návrh právneho rámca EÚ na zastavenie a zvrátenie globálneho odlesňovania a degradácie, ktoré spôsobuje EÚ, ktorý od podnikov vyžaduje, aby uplatňovali náležitú starostlivosť s cieľom zabezpečiť, aby výrobky uvádzané na trh EÚ neboli spojené s odlesňovaním, konverziou prírodných ekosystémov a porušovaním práv pôvodného obyvateľstva a miestnych komunít;

Súdržnosť politik v záujme rozvoja

17. pripomína, že účinnosť vonkajšej politiky EÚ v oblasti biodiverzity závisí od súdržnosti politik v oblasti biodiverzity s ostatnými kľúčovými vonkajšími politikami EÚ, ako sú obchodné a investičné dohody;
18. konštatuje, že v globálnej hodnotiacej správe IPBES z roku 2019 o biodiverzite a ekosystémových službách sa uvádzajú obmedzenia prístupu k ochrane biodiverzity prostredníctvom priestorového rozsahu suchozemských a morských chránených oblastí, ktoré predstavujú niekoľko čiastočne dosiahnutých cieľov v oblasti biodiverzity z Aiči;
19. zdôrazňuje skutočnosť, že biodiverzita je stredobodom mnohých hospodárskych

- činností, najmä tých, ktoré súvisia s pestovaním plodín a chovom hospodárskych zvierat, lesníctvom, rybolovom a mnohými formami cestovného ruchu, ktoré sú priamo založené na prírode a zdravých ekosystémoch; naliehavo vyzýva EÚ, aby začlenila biodiverzitu a ekosystémové služby do všetkých súvisiacich oblastí politiky, najmä do poľnohospodárstva, rybného hospodárstva, lesného hospodárstva, energetiky, baníctva, obchodu, cestovného ruchu a zmeny klímy, ako aj do politik a opatrení na rozvoj a znižovanie chudoby, a aby podporovala inovatívne a realizovateľné riešenia na riešenie straty biodiverzity a zároveň zabezpečila zdravé, bezpečné, prístupné a cenovo dostupné potraviny pre všetkých;
20. s hlbokým znepokojením konštatuje, že EÚ sa podieľa na celosvetovom odlesňovaní približne z 10 %, najmä v dôsledku závislosti od dovozu poľnohospodárskych komodít, ako sú palmový olej, mäso, sója, kakao, káva, kukurica, drevo a kaučuk; opakuje svoju výzvu Komisii, aby v roku 2021 predložila návrh právneho rámca EÚ na zastavenie a zvrátenie globálneho odlesňovania spôsobeného EÚ tým, že zabezpečí, aby trhy a spotrebiteľské návyky EÚ nemali škodlivý vplyv na lesy a biodiverzitu v rozvojových krajinách, a to s prihliadnutím na dominový efekt na ich obyvateľstvo; vyzýva EÚ, aby podporovala tieto krajiny pri zavádzaní udržateľnosti potravinových systémov prostredníctvom vytvárania krátkych dodávateľských reťazcov, rozvoja agroekológie, podpory malých poľnohospodárov pri súčasnom zabezpečení majetkových práv k pôde a práv miestnych komunít;
  21. vyzýva EÚ, aby v rámci svojej medzinárodnej rozvojovej činnosti podporovala udržateľné poľnohospodárske postupy na ochranu a obnovu svetových lesov s osobitným dôrazom na udržateľné hospodárenie s vodnými zdrojmi, obnovu znehodnotenej pôdy a ochranu a obnovu biologicky rozmanitých oblastí s vysokým potenciálom z hľadiska ekosystémových služieb a zmierňovania vplyvov zmeny klímy; vyzýva EÚ, aby zintenzívnila vykonávanie svojho akčného plánu pre vynútiteľnosť práva, správu a obchod v lesnom hospodárstve (FLEGT), a najmä dohôd o dobrovoľnom partnerstve (DDP) s cieľom znížiť dopyt po nezákonnom dreve a s tým súvisiaci obchod a posilniť práva pôvodného obyvateľstva a miestnych komunít postihnutých ťažbou dreva;
  22. pripomína, že rastúci dopyt EÚ po dreve na použitie v materiáloch, energetike a biohospodárstve prekračuje limity jeho ponuky, čo zvyšuje riziko odlesňovania, ku ktorému prispieva dovoz, zaberania pôdy, núteného vysídľovania a porušovania práv pôvodného obyvateľstva a miestnych komunít; opakuje, že politika EÚ v oblasti bioenergie by mala spĺňať prísne environmentálne a sociálne kritériá;
  23. zdôrazňuje, že investície podporované Úniou do poľnohospodárstva, lesného hospodárstva alebo rybného hospodárstva alebo do podnikov, ktoré majú vplyv na pôdu, trávnaté plochy, lesy, vodu alebo more, musia byť okrem iného v súlade s dobrovoľnými usmerneniami FAO/Výboru pre svetovú potravinovú bezpečnosť (CFS) pre zodpovednú správu držby pôdy, rybolovu a lesov v kontexte národnej potravinovej bezpečnosti (VGGT) a so zásadami FAO/CFS pre zodpovedné investovanie do poľnohospodárstva a potravinových systémov s cieľom chrániť ekosystémy a predchádzať strate biodiverzity;
  24. vyzýva, aby ochrana a obnova lesov boli v nadchádzajúcom NDICI medzi prioritami;

zdôrazňuje, že lesy môžu naplno rozvíjať svoje funkcie pre klímu a životné prostredie len vtedy, ak sa spravujú udržateľným spôsobom;

25. zdôrazňuje, že ochrana biodiverzity a zmiernenie zmeny klímy sa navzájom automaticky nepodporujú; vyzýva na revíziu smernice o obnoviteľných zdrojoch energie (RED) s cieľom zosúladiť ju s medzinárodnými záväzkami EÚ v rámci Agendy 2030, Parížskej dohody a Dohovoru o biologickej diverzite, čo okrem iného zahŕňa zavedenie kritérií sociálnej udržateľnosti a zohľadnenie rizík zaberania pôdy; zdôrazňuje preto, že RED II by mala byť v súlade s medzinárodnými normami týkajúcimi sa práv držby, t. j. s dohovorom MOP č. 169 a dobrovoľnými usmerneniami FAO/CFS o držbe pôdy a so zásadami zodpovedného investovania do poľnohospodárskych a potravinových systémov;

Poľnohospodárstvo a rybárstvo

26. pripomína, že agropotravinárske systémy a drobní poľnohospodári závisia od biodiverzity a majú na ňu významný vplyv; zdôrazňuje, že účinné začleňovanie biodiverzity do poľnohospodárstva si vyžaduje zabezpečenie poskytovania finančných stimulov a dobrovoľných a regulačných opatrení na podporu využívania a poskytovania prínosov v oblasti biodiverzity a životného prostredia zo strany poľnohospodárov prostredníctvom odbornej prípravy, využívania technológií a inovácií, ako aj osvedčených udržateľných poľnohospodárskych postupov, čo okrem iného zahŕňa obnovenie obmedzených vodných zdrojov a riešenie degradácie pôdy a dezertifikácie; zdôrazňuje, že v súlade so zásadou súdržnosti politík v záujme rozvoja by sa dotácie škodlivé pre životné prostredie mali identifikovať a postupne zrušiť v súlade s rozhodnutiami prijatými na úrovni EÚ; požaduje povinné ex ante a ex post posudzovanie vplyvov súvisiacich investícií podporovaných EÚ životné prostredie (EIA); na tento účel vyzýva EÚ, aby zintenzívnila svoju finančnú a technickú podporu rozvojovým krajinám;
27. pripomína, že jedinečná schopnosť agroekológie zosúladiť hospodársky, environmentálny a sociálny rozmer udržateľnosti bola uznaná v prelomových správach IPCC a IPBES a v globálnom poľnohospodárskom hodnotení (IAASTD) pod vedením FAO a Svetovej banky; zdôrazňuje, že prostriedky na poľnohospodárstvo z nástrojov vonkajšieho financovania EÚ by mali byť v súlade s transformačným charakterom Agendy 2030, Parížskej dohody o zmene klímy a Dohovoru OSN o biologickej diverzite; domnieva sa, že investície do plodín prispôbených miestnym podmienkam a efektívne využívajúcich zdroje, do agroekológie, agrolesníctva a diverzifikácie plodín by mali byť primerane uprednostnené;
28. pripomína, že na používanie geneticky modifikovaných osív sa vzťahujú patenty, ktoré oslabujú práva drobných poľnohospodárov a pôvodného obyvateľstva na uchovávanie, používanie, výmenu a predaj osív, čo je zakotvené v medzinárodných dohodách, ako je Medzinárodná zmluva o genetických zdrojoch rastlín pre výživu a poľnohospodárstvo (ITPGRFA), Deklarácia OSN o právach pôvodného obyvateľstva (UNDRIP) a Deklarácia OSN o právach roľníkov a ostatných pracujúcich osôb vo vidieckych oblastiach (UNDRIP); pripomína, že geneticky modifikované plodiny sú často spojené s hlavným používaním herbicídov; naliehavo vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zohľadnili záväzky Únie vyplývajúce z medzinárodných dohôd a aby zabezpečili, že rozvojová pomoc sa nepoužije na podporu technológií genetickej modifikácie (GM) v

rozvojových krajinách;

29. pripomína, že zvyšovanie rozmanitosti osiva a plodín prechodom na odolné odrody je nevyhnutné pre budovanie odolnosti poľnohospodárstva, prispôsobovanie sa meniacim sa podmienkam, ako sú zmena klímy, strata biodiverzity, nové zoonotické choroby, škodcovia, suchá alebo záplavy, a to pri zohľadnení dopytu po potravinách a potravinovej bezpečnosti v rozvojových krajinách; vyzýva Komisiu, aby v rámci svojej rozvojovej pomoci a obchodnej a investičnej politiky podporovala poľnohospodárstvo, ktoré je v súlade s ustanoveniami ITPGRFA, ktorá chráni práva drobných poľnohospodárov na zachovanie, kontrolu, ochranu a rozvoj ich vlastných osív a tradičných poznatkov (vrátane finančných a technických prostriedkov pri zakladaní osivových bánk s cieľom zachovať a vymieňať si tradičné osivá, ako aj v rámci dohôd o voľnom obchode); zdôrazňuje, že systém Únie na ochranu nových odrôd rastlín (systém UPOV) nevyhovuje záujmom rozvojových krajín, v ktorých prevládajú systémy osív riadené poľnohospodármi (neformálny sektor osív) a postupy uchovávanía, používania, výmeny a predaja osív; naliehavo vyzýva EÚ, aby podporovala neformálny systém osív a reformovala systém UPOV tak, aby drobní poľnohospodári mohli využívať uchovávané osivá, a aby zaviedla spravodlivý mechanizmus spoločného využívania prínosov; pripomína záväzok Komisie uprednostniť účinné vykonávanie Dohovoru o biologickej diverzite v obchodných a investičných dohodách a naliehavo vyzýva EÚ, aby podporovala rozvoj odrôd osív prispôbovaných miestnym podmienkam a osív uchovávaných poľnohospodármi, ktoré zabezpečujú práva poľnohospodárov na zachovanie genetických zdrojov na účely potravinovej bezpečnosti a adaptácie na zmenu klímy;
30. vyzýva EÚ, aby podporovala režimy práv duševného vlastníctva, ktoré prispievajú k vývoju odrôd osív prispôbovaných miestnym podmienkam a k uchovávaniu osív poľnohospodármi;
31. pripomína, že neudržateľné postupy v poľnohospodárstve a lesníctve, ako je nadmerný odber vody a znečisťovanie nebezpečnými chemikáliami, spôsobujú výrazné zhoršovanie životného prostredia a stratu biodiverzity; vyzýva EÚ, aby podporovala rozvojové krajiny v ich úsilí o posilnenie regulácie rizík pesticídov, aby vyhodnotila a zosúladičila ich registrácie pesticídov s Medzinárodným kódexom správania FAO/WHO o nakladaní s pesticídmi, a to aj prostredníctvom spolupráce medzi južnými krajinami, posilnenie výskumu a vzdelávania v oblasti alternatív k pesticídom a zvýšenie investícií do agroekologických a organických postupov a výroby vrátane udržateľného zavlažovania a hospodárenia s vodou; okrem toho vyzýva EÚ, aby zastavila všetok vývoz prípravkov na ochranu plodín zakázaných v EÚ v súlade so záväzkami EÚ týkajúcimi sa súdržnosti politik v záujme rozvoja, zelenej dohody, zásady „neškodiť“ a Rotterdamského dohovoru z roku 1998; vyzýva Komisiu, aby prijala opatrenia na zákaz vývozu nebezpečných látok z EÚ, ktoré sú v EÚ zakázané; vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, že vyvážané výrobky budú spĺňať rovnaké normy, aké sa vyžadujú od európskych výrobcov, a zabránila tak nebezpečným látkam, ktoré nie sú povolené v EÚ, a umožnila rovnaké podmienky na celom svete;
32. vzhľadom na to, že technológie gene drive, ako v prípade GM komárov na kontrolu chorôb prenášaných vektormi, predstavujú vážne a nové hrozby pre životné prostredie a prírodu vrátane nezvratných zmien potravinových reťazcov a ekosystémov a straty biodiverzity, od ktorej závisí živobytie najchudobnejších ľudí na svete; opätovne

vyjadruje znepokojenie nad novými právnymi a environmentálnymi výzvami a výzvami v oblasti biologickej bezpečnosti a riadenia, ktoré by mohli vzniknúť v dôsledku uvoľňovania geneticky modifikovaných organizmov upravených technológiou gene drive do životného prostredia, a to aj na účely ochrany prírody; opakuje, že skôr, ako sa uvoľnia akékoľvek technológie, ktoré môžu mať vplyv na ich tradičné znalosti, inovácie, postupy, živobytie a využívanie pôdy, zdrojov a vody, je potrebné vyžiadať a získať slobodný, predchádzajúci a informovaný súhlas pôvodného obyvateľstva a miestnych komunít; zdôrazňuje, že pred akýmkoľvek nasadením sa toto musí uskutočniť participatívnym spôsobom zahŕňajúcim všetky potenciálne postihnuté komunity; vzhľadom na to, že technológie gene drive vyvolávajú obavy v súvislosti s ťažkosťami pri predvídaní ich správania a že samotné organizmy upravené technológiou gene drive by sa mohli stať invazívnymi druhmi, domnieva sa, že v súlade so zásadou predbežnej opatrnosti by sa nemalo povoliť žiadne uvoľňovanie geneticky modifikovaných organizmov upravených technológiou gene drive, a to ani na účely ochrany prírody;

33. pripomína, že ochrana, obnova a udržateľné riadenie morských ekosystémov majú zásadný význam pre stratégie na zmiernenie zmeny klímy a zároveň zabezpečujú dodržiavanie práv a živobytia drobných rybárov a pobrežných komunít; zdôrazňuje, že osobitná správa Medzivládneho panelu o zmene klímy (IPCC) o oceáne a kryosfére v meniacej sa klíme poskytuje dôkazy o výhodách kombinovania vedeckých poznatkov a znalostí miestnych a pôvodných obyvateľov pri zvyšovaní odolnosti; vyzýva EÚ, aby vypracovala prístup k správe oceánov založený na ľudských právach;
34. zdôrazňuje, že približne 3 miliardy ľudí na celom svete sú odkázané na produkty rybolovu ako primárny zdroj bielkovín; zdôrazňuje, že nadmerná rybolovná kapacita v rámci medzinárodného obchodu s rybami ako v prípade tuniaka žltoplutvého v sychelských vodách ohrozuje potravinovú bezpečnosť pobrežných komunít a morských ekosystémov v rozvojových krajinách; pripomína záväzok EÚ dodržiavať zásadu súdržnosti politik v záujme rozvoja a dobrej správy vecí verejných; zastáva názor, že by sa mali posilniť dohody o partnerstve v odvetví udržateľného rybárstva, aby sa stali skutočne udržateľnými, boli v súlade s najlepšimi dostupnými vedeckými odporúčaniami a zohľadňovali kumulatívne účinky rôznych platných dohôd o rybolove; vyzýva EÚ, aby podporovala udržateľné rybolovné činnosti v rozvojových krajinách s cieľom obnoviť a chrániť morské a pobrežné ekosystémy; zdôrazňuje, že je dôležité pokračovať v boji proti nezákonnému, nenahlásenému a neregulovanému (NNN) rybolovu a tento boj zintenzívniť, a to sprísnením sankcií za súvisiace trestné praktiky a vyčlenením finančných zdrojov na tento účel;
35. vyzýva Komisiu, aby podporila vytvorenie globálneho programu budovania kapacít na využívanie a riadenie biodiverzity pôdy a globálneho strediska pre monitorovanie biodiverzity pôdy; vyzýva Komisiu, aby podporila úsilie, ktoré prebieha v rámci Komisie FAO pre genetické zdroje pre výživu a poľnohospodárstvo a je zamerané na globálny akčný plán na riešenie poklesu biodiverzity v oblasti potravín a poľnohospodárstva a na podporu jej udržateľného riadenia;
36. zdôrazňuje skutočnosť, že živobytie drobných rybárov priamo závisí od pobrežnej a morskej biodiverzity; zdôrazňuje, že svetové oceány a pobrežia sú veľmi ohrozené napríklad neudržateľnými rybolovnými postupmi, rýchlou zmenou klímy, znečistením z pevniny, ktoré sa dostáva do morí a oceánov, znečisťovaním morí, degradáciou

oceánov, eutrofizáciou a acidifikáciou; naliehavo vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby prijali všetky potrebné opatrenia na komplexné riešenie základných príčin znečistenia morí a úbytku rýb prostredníctvom komplexného a integrovaného prístupu, ktorý zohľadní vonkajší vplyv všetkých odvetvových politík EÚ vrátane znečistenia morí v dôsledku jej poľnohospodárskej politiky, a tak účinne reagovali na medzinárodné záväzky v oblasti biodiverzity a zmeny klímy;

37. upozorňuje na význam morských zdrojov pri uspokojovaní základných ľudských potrieb v rozvojových krajinách; vyzýva na uznanie oceánu ako globálneho spoločného zdroja s cieľom prispieť k plneniu cieľov udržateľného rozvoja v rozvojových krajinách a zabezpečiť jeho účinnú ochranu; vyzýva preto Komisiu, aby na medzinárodných multilaterálnych fórach, ako sú regionálne organizácie pre riadenie rybárstva, presadzovala ambiciózne model riadenia morskej biodiverzity a morských genetických zdrojov nad rámec vnútroštátnych jurisdikcií; okrem toho zdôrazňuje, že je potrebné uplatňovať integrovaný a ekosystémový prístup ku všetkým odvetviám modrého hospodárstva založený na vedeckých poznatkoch; zdôrazňuje preto povinnosť štátov neprijímať žiadne opatrenia, a to ani rozsiahle rozvojové projekty, ktoré môžu mať nepriaznivý vplyv na živobytie, územia alebo prístupové práva drobných rybárov žijúcich vo vnútrozemí a na mori, pokiaľ sa nezíska ich slobodný, predchádzajúci a informovaný súhlas, a zabezpečiť ochranu týchto práv súdmi; zdôrazňuje, že by sa mali vykonávať ex ante posúdenia projektov ťažobného priemyslu, najmä s cieľom vyhodnotiť možný negatívny vplyv na ľudské práva v miestnych rybárskych komunitách;

Obchod

38. zdôrazňuje, že EÚ je zodpovedná za obmedzenie nepriamych príčin straty biodiverzity a že by mala biodiverzitu a ochranu proti zaberaniu pôdy systematicky začleňovať do obchodných rokovanií a dialógov s rozvojovými krajinami;
39. vyzýva Komisiu, aby v posúdeniach vplyvu na udržateľnosť (SIA) dôkladne posúdila vplyv obchodných dohôd na odlesňovanie, stratu biodiverzity a ľudské práva, a to na základe komplexných a spoľahlivých vedeckých údajov a metodík hodnotenia;
40. poukazuje na to, že podľa FAO sa približne tretina celosvetových potravín stráca alebo sa vyhadzuje, pričom približne tretina zozbieraných potravín sa stráca buď pri preprave potravín, alebo v transformačnom reťazci; naliehavo vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby podporovali postupy, ktoré znižujú straty potravín a ich plytvanie potravinami na celom svete, a aby chránili práva rozvojových krajín na potravinovú sebestačnosť ako prostriedok na dosiahnutie výživovej bezpečnosti, znižovania chudoby a inkluzívnych, udržateľných a spravodlivých globálnych dodávateľských reťazcov a miestnych a regionálnych trhov, pričom osobitná pozornosť by sa mala venovať rodinnému farmárčeniu s cieľom zabezpečiť dodávky cenovo dostupných a prístupných potravín; v tejto súvislosti vyzýva, aby sa uprednostňovala miestna výroba a spotreba, ktoré podporujú drobné poľnohospodárstvo, prinášajú úžitok najmä ženám a mladým ľuďom, zabezpečujú vytváranie pracovných miest na miestnej úrovni, zaručujú spravodlivé ceny pre výrobcov a spotrebiteľov a znižujú závislosť krajín od dovozu a zraniteľnosť najmä rozvojových krajín voči medzinárodným cenovým výkyvom;
41. konštatuje, že kapitoly o obchode a udržateľnom rozvoji v dohodách EÚ o voľnom

obchode (FTA) nie sú účinne vynútiteľné; žiada Komisiu, aby posilnila kapitoly o obchode a udržateľnom rozvoji v kontexte dohôd EÚ o voľnom obchode, najmä pokiaľ ide o ustanovenia týkajúce sa biodiverzity; zdôrazňuje, že na to, aby boli ustanovenia týkajúce sa biodiverzity a environmentálne ciele dohôd EÚ o voľnom obchode účinne vynútiteľné, musia byť jasné a konkrétne a ich vykonávanie musí byť overiteľné; vyzýva Komisiu, aby v rámci nadchádzajúcej revízie 15-bodového akčného plánu zvažila ďalšie opatrenia a pridelenie zdrojov s cieľom umožniť účinné vykonávanie kapitol o obchode a udržateľnom rozvoji pričom sa bude zároveň uplatňovať zásada súdržnosti politík v záujme udržateľného rozvoja;

42. poukazuje na to, že EÚ už začleňuje do obchodných dohôd neobchodné ustanovenia týkajúce sa biodiverzity, pričom konštatuje, že možno zväziť realizovateľné, merateľné a realistické záruky;
43. zdôrazňuje, že biodiverzita pestovaných plodín a hospodárskych zvierat klesla v dôsledku medzinárodného obchodu; požaduje úplné posúdenie priameho a nepriameho vplyvu dohôd EÚ o voľnom obchode na biodiverzitu;
44. vyzýva Komisiu, aby dôkladne preskúmala svoju obchodnú politiku, najmä dohody o hospodárskom partnerstve, s cieľom zabezpečiť, aby nebola v rozpore so zásadami súdržnosti politík v záujme rozvoja, Parížskou dohodou a zelenou dohodou; žiada Komisiu a Radu, aby neuzatvárali nové dohody o voľnom obchode, ktoré by mohli prispieť k zvýšeniu celosvetového odlesňovania a straty biodiverzity;

Verejné zdravie

45. zdôrazňuje, že zhoršovanie biodiverzity a ekosystémov má priamy aj nepriamy vplyv na verejné zdravie;
46. konštatuje, že rozmanitá strava v kombinácii s globálnou konvergenciou k miernej spotrebe kalórií a mäsa by zlepšila zdravie a potravinovú bezpečnosť v mnohých oblastiach a výrazne znížila vplyv na biodiverzitu;
47. zdôrazňuje súvislosť medzi stratou biodiverzity a nárastom zoonotických patogénov; pripomína, že riziko pandémie zvyšujú antropogénne zmeny, v dôsledku ktorých dochádza k užšiemu kontaktu voľne žijúcich živočíchov, hospodárskych zvierat a ľudí, ako napríklad zmena využívania pôdy, odlesňovanie, rozširovanie a intenzifikácia poľnohospodárstva a legálne a nezákonné obchodovanie s voľne žijúcimi druhmi a ich spotreba, ako aj demografický tlak; pripomína, že ekologická obnova má zásadný význam pri uplatňovaní prístupu „jedno zdravie“; v širšom zmysle zdôrazňuje, že pandémia ochorenia COVID-19 ukázala, že je dôležité uznať prirodzené prepojenie medzi zdravím ľudí, zvierat a biodiverzitou; zdôrazňuje preto význam prístupu „jedno zdravie“ a následnú potrebu klásť väčší dôraz na zdravotnú starostlivosť, prevenciu chorôb a prístup k liekom v rozvojových krajinách, a to zabezpečením súdržnosti politík v oblasti obchodu, zdravia, výskumu a inovácií s cieľmi rozvojovej politiky; vyzýva Komisiu, aby v spolupráci s Európskym centrom pre prevenciu a kontrolu chorôb posilnila opatrenia EÚ proti pandemiám a iným zdravotným hrozbám a zohľadnila zároveň prepojenia medzi zoonotickými pandemiami a stratou biodiverzity v súlade s novým návrhom Komisie o závažných cezhraničných ohrozeniach zdravia, a nadviazala na spoluprácu s partnerskými krajinami EÚ s cieľom znížiť riziko budúcich zoonotických pandémieí a podporiť vypracovanie medzinárodnej zmluvy o pandemiách

v rámci WHO;

48. pripomína, že väčšina liekov používaných v rámci zdravotnej starostlivosti a prevenciu chorôb pochádza z biodiverzity, najmä z rastlín na celom svete, pričom mnoho dôležitých liečebných postupov pochádza z poznatkov domorodého obyvateľstva a tradičnej medicíny;
49. zdôrazňuje výzvy, ktoré v rozvojových krajinách vyplývajú z práv duševného vlastníctva súvisiacich s genetickými zdrojmi a tradičnými znalosťami, pokiaľ ide o prístup k liekom, výrobu generík a prístup poľnohospodárov k osivám;
50. zdôrazňuje potrebu zabezpečiť spravodlivé a rovnocenné rozdelenie prínosov prírodných genetických zdrojov a zdôrazňuje potrebu konzistentnosti medzinárodných dohôd v tejto oblasti; zdôrazňuje, že predpisy prijaté na ochranu genetických zdrojov a súvisiacich tradičných poznatkov musia byť v súlade s medzinárodnými záväzkami týkajúcimi sa podpory a dodržiavania práv pôvodného obyvateľstva, ktoré sú zakotvené v Deklarácii OSN o právach pôvodného obyvateľstva (UNDRIP) z roku 2007 a v Dohovore MOP č. 169 o domorodom a kmeňovom obyvateľstve z roku 1989; zdôrazňuje potrebu zverejniť pôvod genetických zdrojov počas patentového konania, ak je tento pôvod známy, v súlade so smernicou 98/44/ES¹²; vyzýva Komisiu, aby sa zasadila o zosúladenie pravidiel WTO s Nagojským protokolom k Dohovoru OSN o biologickej diverzite s cieľom účinne predchádzať biopirátstvu;

Pôvodné obyvateľstvo a miestne komunity

51. zdôrazňuje skutočnosť, že globálne posúdenie IPBES preukázalo význam pôvodného obyvateľstva a miestnych komunít pre ochranu celosvetovej biodiverzity a riadenie ekosystémov; vyjadruje poľutovanie nad tým, že hoci majú poznatky pôvodného obyvateľstva veľký potenciál, nevyužívajú sa účinne, pričom v právnych, politických a inštitucionálnych rámcoch mnohých krajín stále chýba výslovné uznanie pôvodného a kmeňového obyvateľstva a ich práv a ich uplatňovanie zostáva veľkým problémom;
52. zdôrazňuje, že pastieri a iní užívatelia pôdy v prírode na lúkach a pasienkoch a prírodných trávnatých porastoch prispievajú k ochrane a udržateľnému využívaniu prírodnej a domácej biodiverzity;
53. zdôrazňuje početné obvinenia z rozsiahleho porušovania práv pôvodného obyvateľstva, o ktorých informovala osobitná spravodajkyňa OSN pre práva pôvodného obyvateľstva a ktoré sú dôsledkom napríklad zvýšenej ťažby nerastov, rozvoja projektov v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov, expanzie agropodnikania, rozvoja veľkej infraštruktúry a ochranných opatrení;
54. vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby posilnili kontrolu projektov financovaných EÚ a obchodných dohôd s cieľom predchádzať porušovaniu ľudských práv a odhaľovať ho a umožniť opatrenia proti takémuto porušovaniu, pričom osobitnú pozornosť treba venovať tým projektom a dohodám, ktoré môžu mať vplyv na pôdu, územia alebo prírodné bohatstvo pôvodného obyvateľstva a miestnych komunít, a to aj v prípadoch, keď ide o vytvorenie chránenej oblasti alebo rozšírenie akejkoľvek takejto existujúcej

---

¹² Smernica Európskeho parlamentu a Rady 98/44/ES zo 6. júla 1998 o právnej ochrane biotechnologických vynálezov (Ú. v. ES L 213, 30.7.1998, s. 13).

oblasti; zdôrazňuje, že cieľom mechanizmu udržateľného rozvoja by malo byť financovanie projektov, ktoré sú prospešné pre tých, ktorí sú najviac zraniteľní voči vplyvom zmeny klímy a straty biodiverzity, a ktoré by sa mali podrobiť posúdeniu vplyvu na ľudské práva, pričom oprávnenie na registráciu by mali získať iba projekty s pozitívnym vplyvom; trvá na tom, aby všetky činnosti finančných inštitúcií EÚ v rozvojových krajinách, najmä Európskej investičnej banky a Európskej banky pre obnovu a rozvoj, boli v súlade so záväzkami EÚ v oblasti klímy a riadili sa prístupom založeným na právach; vyzýva na posilnenie a prehĺbenie príslušných mechanizmov bánk na vybavovanie sťažností jednotlivcov alebo skupín, ktorých práva mohli byť takýmito činnosťami porušené a ktorí by mohli mať nárok na nápravu;

55. pripomína povinnosť štátov podľa medzinárodného práva uznať a chrániť práva pôvodných obyvateľov vlastníť, rozvíjať, kontrolovať a využívať ich spoločnú pôdu a zúčastňovať sa na riadení a ochrane ich prírodných zdrojov; vyzýva EÚ, aby zabezpečila, že na všetky projekty financované prostredníctvom oficiálnej rozvojovej pomoci sa bude uplatňovať prístup založený na právach s osobitným zreteľom na práva pastierov a pôvodného obyvateľstva a miestnych komunít vrátane uznania ich práva na sebaurčenie a prístupu k majetkovým právam k pôde, ako sú zakotvené v zmluvách o ľudských právach, najmä v UNDRIP; zdôrazňuje, že je potrebné dodržiavať zásadu slobodného, predchádzajúceho a informovaného súhlasu, ktorá je stanovená v Dohovore MOP č. 169 o domorodom a kmeňovom obyvateľstve z roku 1989, a to aj pokiaľ ide o všetky rozhodovacie procesy týkajúce sa chránených oblastí, a zaviesť mechanizmy zodpovednosti, podávania sťažností a nápravy v prípade porušovania práv pôvodného obyvateľstva, v neposlednom rade aj v súvislosti s ochrannými činnosťami; vyzýva členské štáty EÚ, ktoré ešte neratifikovali Dohovor MOP č. 169, aby tak urobili; zdôrazňuje, že dohovor MOP č. 169 zaväzuje všetky ratifikujúce štáty, aby vypracovali koordinované opatrenia na ochranu práv pôvodného obyvateľstva;
56. zdôrazňuje početné obvinenia aj z rozsiahleho porušovania práv ochrancov životného prostredia, o ktorých informovala osobitná spravodajkyňa OSN pre situáciu ochrancov ľudských práv, ktorá odsúdila rastúci počet útokov, vyhrožok smrťou a vražd, ktoré sú proti nim páchané; pripomína povinnosť štátov chrániť ochrancov životného prostredia a ich rodiny pred obťažovaním, zavražďovaním a násilím, ako je zakotvené v medzinárodnom práve v oblasti ľudských práv, a zaručiť ich základné slobody; vyzýva EÚ, aby ďalej investovala do osobitných mechanizmov a programov na ochranu ochrancov ľudských práv v oblasti životného prostredia, ako aj pôvodného obyvateľstva a miestnych komunít a posilnila ich, a to aj zabezpečením pokračovania projektov ProtectDefenders.eu; zdôrazňuje, že je potrebné uznať ich práva, znalosti a skúsenosti v boji proti strate biodiverzity a zhoršovaniu životného prostredia;
57. naliehavo vyzýva EÚ, aby zabezpečila, že iniciatíva NaturAfrica bude chrániť voľne žijúce druhy a s nimi súvisiace ekosystémy v súlade s prístupom k ochrane prírody založeným na právach, ktorý vyžaduje slobodný, predchádzajúci a informovaný súhlas dotknutého pôvodného obyvateľstva a miestnych komunít, spolu so skupinami občianskej spoločnosti, ktoré ich podporujú; žiada EÚ, aby na tento účel poskytla technickú a finančnú pomoc;
58. nabáda EÚ a jej členské štáty, aby podporovali africkú štruktúru správy vecí verejných, a najmä Africký súd pre ľudské práva a práva národov, s cieľom vykonávať politický rámec Africkej únie pre pastierstvo v Afrike a v širšom zmysle uznávať práva pastierov

a pôvodného obyvateľstva;

59. zdôrazňuje, že zabezpečenie práv k pôde je základným predpokladom účinného zohľadňovania biodiverzity; konštatuje však, že nedostatok kolektívnych majetkových práv pôvodného obyvateľstva k pôde je hlavnou prekážkou pri zabezpečovaní účinnosti ochrany založenej na právach;
60. pripomína, že prechod na ekologické a digitálne hospodárstvo má obrovské dôsledky pre ťažobný sektor a že rastú obavy, že ťažba sa rozšíri do citlivých lesných oblastí, čo prispeje k odlesňovaniu a degradácii lesov; pripomína, že 80 % lesov na celom svete sa nachádza na tradičnej pôde a územiach pôvodných obyvateľov; vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby zintenzívnili úsilie o podporu zodpovedných a udržateľných ťažobných postupov a zároveň urýchlili prechod na obehové hospodárstvo; vyzýva najmä EÚ, aby vypracovala celoregionálny rámec pre ťažobný priemysel, ktorý by sankcionoval spoločnosti porušujúce ľudské práva a poskytoval prostriedky nápravy pôvodnému obyvateľstvu, ktorého práva boli porušené; zdôrazňuje potrebu zakázať prieskum a ťažbu nerastov vo všetkých chránených oblastiach vrátane národných parkov a lokalít svetového dedičstva;

Trestná činnosť proti životnému prostrediu

61. zdôrazňuje skutočnosť, že trestné činy proti životnému prostrediu predstavujú globálnu hrozbu pre ochranu prírody, udržateľný rozvoj, stabilitu a bezpečnosť;
62. zdôrazňuje, že v snahe uľahčiť medzinárodnú spoluprácu by sa malo nezákonné obchodovanie s voľne žijúcimi druhmi v súlade s Dohovorom OSN proti nadnárodnému organizovanému zločinu klasifikovať ako „závažný trestný čin“, najmä v prípadoch, keď obchodovanie s voľne žijúcimi druhmi a ich konzumácia predstavujú významné riziko budúcich pandémieí;
63. vyzýva Komisiu, aby revidovala akčný plán EÚ na boj proti obchodovaniu s voľne žijúcimi druhmi živočíchov a rastlín s cieľom zasiahnuť proti nezákonnému obchodovaniu s voľne žijúcimi druhmi; víta návrhy opatrení, ktoré uverejnila Komisia a ktorých cieľom je účinne zakázať obchod EÚ so slonovinou; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby v tejto súvislosti presadzovali medzinárodné opatrenia s cieľom zastaviť dopyt po slonovine a riešiť základné príčiny problému pytliactva slonov, a to zintenzívnením spolupráce s africkými krajinami a pomocou týchto krajín; vyzýva na revíziu smernice¹³ o trestných činoch proti životnému prostrediu pri ktorej by sa mal rozšíriť jej rozsah pôsobnosti a zaviesť osobitné ustanovenia o sankciách s cieľom zabezpečiť, aby sa trestné činy proti životnému prostrediu vrátane nezákonného rybolovu, trestnej činnosti páchanej na voľne žijúcich druhoch a trestnej činnosti v lesnom hospodárstve považovali za závažné trestné činy a primerane trestali, najmä v súvislosti s organizovanou trestnou činnosťou, a tak sa vytvorili silné odstrašujúce prostriedky;
64. naliehavo vyzýva krajiny, ktoré sú dodávateľmi, tranzitnými a dopytovými krajinami nezákonného obchodu s voľne žijúcimi druhmi, aby prehĺbili úroveň spolupráce s cieľom bojovať proti tomuto obchodu v rámci celého reťazca; naliehavo vyzýva

---

¹³ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/99/ES z 19. novembra 2008 o ochrane životného prostredia prostredníctvom trestného práva (Ú. v. EÚ L 328, 6.12.2008, s. 28).

predovšetkým vlády dodávateľských krajín, aby: i) zlepšili fungovanie právneho štátu a vytvorili účinné a odstrašujúce prostriedky zlepšením trestného vyšetovania, stíhania a ukladania trestov; ii) prijali prísnejšie zákony, v ktorých by sa nezákonné obchodovanie s voľne žijúcimi druhmi považovalo za „závažný trestný čin“, ktorý si zaslúži rovnakú pozornosť ako iné formy nadnárodnej organizovanej trestnej činnosti; iii) vyčlenili viac zdrojov na boj proti trestnej činnosti páchanej na voľne žijúcich druhoch, najmä na zlepšenie presadzovania práva, kontrolovanie obchodu, monitorovanie a odhaľovanie a zaisťovanie na hraniciach; iv) sa zaviazali presadzovať politiku nulovej tolerancie korupcie;

65. konštatuje, že trestné činy proti životnému prostrediu ohrozujú ľudskú bezpečnosť tým, že poškodzujú zdroje, ktoré sú nevyhnutné na živobytie, vyvolávajú násilie a konflikty, podnecujú korupciu a spôsobujú ďalšie škody; naliehavo vyzýva EÚ, aby boj proti trestným činom proti životnému prostrediu stanovila ako hlavnú strategickú politickú prioritu v rámci medzinárodnej justičnej spolupráce a na multilaterálnych fórach, a to najmä tým, že bude presadzovať dodržiavanie mnohostranných environmentálnych dohôd prostredníctvom prijímania trestnoprávných sankcií, výmenou najlepších postupov a podporovaním rozšírenia pôsobnosti Medzinárodného trestného súdu o trestné činy, ktoré predstavujú ekocídu; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby vyčlenili primerané finančné a ľudské zdroje na predchádzanie trestným činom proti životnému prostrediu, ich vyšetovanie a stíhanie;
66. zdôrazňuje, že medzinárodné právo sa vyvíja, aby mohlo obsiahnuť nové koncepcie, ako je spoločné dedičstvo ľudstva, udržateľný rozvoj a budúce generácie, ale zdôrazňuje, že neexistuje stály medzinárodný mechanizmus na monitorovanie a riešenie environmentálnych škôd a ničenia životného prostredia, ktoré menia globálne spoločné zdroje alebo ekosystémové služby; vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby na tento účel podporili zmenu paradigmy, ktorou by sa ekocída a právo budúcich generácií začlenili do medzinárodného environmentálneho práva;
-
- ◦
67. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade a Komisii.

INFORMÁCIE O PRIJATÍ V GESTORSKOM VÝBORE

Dátum prijatia	13.7.2021
Výsledok záverečného hlasovania vo výbore	+ : 16 - : 1 0 : 9
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Anna-Michelle Asimakopoulou, Hildegard Bentele, Dominique Bilde, Udo Bullmann, Antoni Comín i Oliveres, Ryszard Czarnecki, Gianna Gancia, Charles Goerens, Mónica Silvana González, Pierrette Herzberger-Fofana, György Hölvényi, Rasa Juknevičienė, Beata Kempa, Pierfrancesco Majorino, Erik Marquardt, Janina Ochojska, Jan-Christoph Oetjen, Michèle Rivasi, Marc Tarabella, Miguel Urbán Crespo, Chrysoula Zacharopoulou, Bernhard Zimniok
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Ewa Kopacz, Iskra Mihaylova, Marlene Mortler, Patrizia Toia

ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN V GESTORSKOM VÝBORE

16	+
ID	Dominique Bilde Gianna Gancia
NI	Antoni Comín i Oliveres
Renew	Charles Goerens, Iskra Mihaylova, Jan-Christoph Oetjen, Chrysoula Zacharopoulou
S&D	Udo Bullmann, Mónica Silvana González, Pierfrancesco Majorino, Marc Tarabella, Patrizia Toia
The Left	Miguel Urbán Crespo
Verts/ALE	Pierrette Herzberger-Fofana, Erik Marquardt, Michèle Rivasi

1	-
ID	Bernhard Zimniok

9	0
ECR	Ryszard Czarnecki Beata Kempa
PPE	Anna-Michelle Asimakopoulou, Hildegard Bentele, György Hölvényi, Rasa Juknevičienė, Ewa Kopacz, Marlene Mortler, Janina Ochojska

Vysvetlenie použitých znakov:

+ : za

- : proti

0 : zdržali sa hlasovania